

PROČ MLUVÍME O ROZVOJOVÝCH PROGRAMECH, NE O KROUŽCÍCH

Kroužky a volnočasové aktivity pro děti se v posledních letech těší velké oblibě. Zatímco u školáků se nad jejich přínosem většinou nikdo nepozastavuje, u tříletých dětí bývají rodiče často na pochybách. „Není na to ještě příliš brzy?“, „Nebude toho na dítě moc?“ nebo „Nemělo by zatím jen volně objevovat svět?“ – to jsou otázky, které si kladou mnozí.

Tyto obavy jsou zcela pochopitelné. Malé děti mají krátkou schopnost soustředění, jejich hlavní potřebou je hra, pohyb a jistota v blízkém vztahu k rodičům. Představa, že by měly „chodit na kroužek“, může působit, jako by na ně někdo kladl tlak nebo je chtěl posouvat vpřed rychleji, než je jejich přirozený vývoj.

Co ukazují zkušenosti odborníků?

Vývojová psychologie i pedagogická praxe se shodují na tom, že dítě v raném věku nepotřebuje „výuku“ v tradičním slova smyslu. Potřebuje však pestré podněty, které podporují jeho přirozený růst. A právě proto u nás mluvíme spíše o rozvojových programech než o klasických kroužcích. Rozvojové programy totiž nestaví na výkonu ani na předbíhání školních dovedností. Jejich cílem není, aby dítě umělo psát písmena dříve než ostatní, nebo aby mělo náskok před spolužáky. Smyslem je vytvořit pevné základy: podporovat motoriku, koordinaci, jazykový rozvoj, schopnost soustředění i první sociální dovednosti.

Jaký je rozdíl mezi kroužkem a rozvojovým programem?

Klasický kroužek si rodiče často představují jako řízenou činnost, která směřuje k určitému výsledku – například taneční vystoupení, nacvičený sportovní výkon nebo konkrétní dovednost. U malých dětí by tento přístup mohl být nevhodný, protože by kladl důraz na výkon a soutěžení. Rozvojové programy jsou však postavené jinak. Využívají hru jako přirozený způsob učení, dávají prostor pro zkoušení i chyby a respektují individuální tempo dítěte. Dítě si v nich nevytváří tlak, ale naopak jistotu: že dokáže zvládnout přiměřené úkoly, že se může projevit, spolupracovat a postupně si osvojuje dovednosti, které mu usnadní další kroky – ať už v mateřské škole, nebo později ve škole základní.

Proč mohou být programy přínosné už kolem 3 let?

U dětí kolem tří let se rychle rozvíjí řeč, motorika i schopnost napodobování. V tomto období je vhodné tyto oblasti cíleně podporovat, ale nenásilně a hravou formou. Programy zaměřené na rozvoj řeči mohou pomoci předejít pozdějším obtížím s výslovností či čtením. Pohybové aktivity podporují nejen tělesnou zdatnost, ale i psychomotorický vývoj, který úzce souvisí s řečí a myšlením.

PROČ MLUVÍME O ROZVOJOVÝCH PROGRAMECH, NE O KROUŽCÍCH

Starší předškoláci (5-6 let) zase ocení programy, které rozvíjejí grafomotoriku, sluchové a zrakové vnímání, pozornost a soustředění – tedy oblasti, které jsou pro nástup do školy klíčové. Nejde však o to „učit je školu předem“, ale připravit jejich nervovou soustavu a psychiku tak, aby se cítily jistě a zvládaly nové nároky bez stresu.

Každé dítě je jiné a stejně tak i každý rodič volí cestu, která je pro jeho rodinu nejlepší. Pro někoho je vhodné dopřát dítěti spíše volnost a prostor doma, jiní zase hledají prostředí, kde dítě získá nové podněty a zkušenosti mezi vrstevníky. Rozvojové programy pak mohou být jednou z možností - nabízejí bezpečný a hravý prostor, kde se děti přirozeně učí, posilují své dovednosti a získávají jistotu. Nejde o tlak na výkon, ale o podporu, která může být pro některé děti velkým přínosem.

Takové programy dětem nepřidávají tlak, ale jistotu. Nedávají jim náskok před ostatními, ale pevnější základ. A především jim ukazují, že učení může být zábava - a to je zkušenost, kterou si s sebou ponesou i do dalších let.

